

Handläggare
Karin Söderling
Telefon: 08 508 30121Till
Kyrkogårdsnämnden

Tertialrapport Tertial 1 2015 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av tertialrapport 1 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen begärs omedelbart justerad.

Mats Larsson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadens nämnder ska via tertialrapporter till kommunstyrelsen följa upp verksamhetens mål och ekonomiska resultat. Kyrkogårdsnämnden gör i tertialrapport 1 för 2015 bedömningen att uppsatta mål och åtaganden i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Den ekonomiska prognosen visar på ett överskott på 14,5 mnkr.

Bakgrund

Nämnder och bolag ska återkommande under året och i tertialrapporter och årsberättelse följa upp verksamheternas mål och ekonomiska resultat. Detta för att kommunstyrelsen ska ges en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Befarade avvikelser mot mål och budget ska särskilt kommenteras. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2015-05-12

KyrkogårdsnämndenBox 9
121 25 Stockholm-Globen
08 508 30121
08 508 30100
karin.soderling@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattande analys

I tertialrapport 1 görs bedömningen att i huvudsak uppsatta mål, åtaganden och aktiviteter, kommer att uppnås under året. Den ekonomiska prognosen visar på ett överskott på 14,5 mnkr. Detta beror på att kapitaltjänstkostnaderna beräknas bli lägre än budgeterat på grund av förseningar inom investeringsprojekten.

Kommunstyrelsen har avslagit nämndens begäran att i samband med bokslut 2014 ombudgetera 3,0 mnkr till årets budget för underhåll av Sandsborgskyrkogårdens mur och fullföljande av takrenovering på Räcksta begravningsplats. Dessa akuta underhållsåtgärder är absolut nödvändiga att genomföra. De finansieras därför genom att använda del av överskott på kapitaltjänstkostnader.

Drift: Under 2015 genomförs ett stort antal underhållsåtgärder i första hand på Skogskyrkogården och Norra Begravningsplatsen. Förvaltningens bedömning är att samtliga åtgärder kommer att genomföras enligt plan förutom renovering av murar vid Uppståndelsekapellet som åtgärdas under 2016.

Investeringar: Askgravlunden vid Sandsborgskyrkogården med möjlighet till spridning av aska med hjälp av vatten tas i bruk under våren. Utbyggnaden av Bromma kyrkogård beräknas kunna färdigställas under året. Direkt efter sommaren kommer taket på det Nya Krematoriet på Skogskyrkogården att läggas om som en skyddsåtgärd. Nämnden kommer initialt att få bekosta denna åtgärd. Samtidigt pågår en juridisk process mot entreprenörer och konsulter. Syftet är att minimera nämndens kostnader för denna oförutsedda händelse.

Arbetet med att byta bevattningsanläggning vid Skogskyrkogården har inletts. Nämnden förväntas fatta beslut om generalentreprenör vid sitt junisammanträde. En ny askgravlund på Galärvarvskyrkogården tas i bruk under sommaren.

Planeringen för en ny begravningsplats vid Järvafältet fortsätter. Projektet är försenat varför behovet av kistgravar i nordvästra Stockholm måste kompenseras med andra utbyggnader. En utbyggnad av kistgravkvarter vid Räcksta begravningsplats har aktualiserats och utreds.

Nämnden tar fortsatt emot aspiranter från Jobbtorg, praktikanter från Försäkringskassan samt anordnar ett stort antal feriearbeten för skolungdomar i Stockholm.

Miljöarbetet fokuserar på förbättrade källsorteringslösningar. Gravrättsinnehavarna ges möjlighet att välja ur ett utökat utbud av perenna växter i sina skötselavtal vilket kan leda till minskad miljöpåverkan.

Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm. Under år 2015 fortsätter samarbetet med Stockholms stadsmuseum som, på uppdrag av kyrkogårdsnämnden, sköter visningsverksamheten. Audioguider och en uppfräschad utställning över Världsarvet är nyheter som ska bidra till att öka kunskapen om och tillgängligheten till Världsarvet.

Sjukfrånvaron bland anställda ökar igen efter flera års nedgång. Sjukfrånvaron beräknas uppgå till 4,5 % vilket överstiger nämndens mål på 4,4 %.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA		100 %		100 %	100 %	2015

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga och säkra.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillförlitliga och säkra administrativa rutiner vid beställningar, kremationer, förvaring och utlämning av urnor utgör basen för förvaltningens säkerhetsarbete. Det pågår en ständig utveckling av de administrativa rutinerna och under året planeras ett utbyte till en ny teknisk plattform för beställningar, gravupplåtelse mm. Beslut om leverantör har ännu inte fattats. Utbildningar måste genomföras och testmiljöer måste utvärderas innan genomförandet. Huvuddelen av kostnaderna kommer att belasta 2016 års budget.

Krematorieverksamheten präglas av hög säkerhet och god arbetsmiljö. Vid Råcksta krematorium, Nya Krematoriet/Skogskrematoriet och vid kylhuset på Norra begravningsplatsen finns kylta utrymmen för förvaring av kistor med stoft. In- och utpassering sker här med ett anpassat digitaliserade säkerhetssystem. Säkerhetsrutiner finns också för förvaring av urnor. En risk- och sårbarhetsanalys har genomförts och ett led i denna är att fortbilda förvaltningens riskgrupp i säkerhetsarbetet. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning.

Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Grävning av gravar sker på ett arbetsmiljömässigt säkert sätt och en ny branschöverenskommelse är vägledande för hur arbetet genomförs. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn över gravstenssäkerheten. Detta arbete prioriteras under året.

Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Skötseln och tryggheten vid stadens innerstadkyrkogårdar lyfts fram i den dialog som förs vid bidragsgivningen till innerstadsförsamlingarna.

Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Kopparstölder på begravningsplatserna är ett återkommande problem. Samverkan sker med närpolisen vid Globen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder. Kontakt kommer också att tas med Solnapolisen utifrån liknande problem på Norra Begravningsplatsen.

Förvaltningen ingår i ett samarbete med Solna stad kring säkerhetsaspekter vid Norra begravningsplatsen och dess närområde "Hela Hagalund". Under 2015 ska entréerna till begravningsplatsen ses över som ett led i detta projekt.

Förväntat resultat

Att inga incidenter, allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna ska uppleva begravningsplatserna som trygga och säkra.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byte av belysningsarmaturer på Strandkyrkogården	2015-01-01	2016-12-31	
 Utbyte av processutrustning vid Räcksta krematorium	2015-01-01	2016-08-31	
 Utveckla App för säkerhetsbesiktning	2015-01-01	2016-12-31	
 Utveckling och implementering av ny teknisk plattform för administration av beställningar, gravupplåtelser mm.	2015-01-01	2016-06-30	
 Hela Hagalund projekt	2015-01-01	2016-10-31	
 Säkerhetsbesiktning av gravstenar	2015-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De är värddiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under 2015 förstärks resurserna för underhåll av de gröna kulturvärdena. Detta ger utrymme för trädvårdsinsatser, återplanteringar och häckrenoveringar bland annat utbyte av tujahäckar vid Norra begravningsplatsen. Innerstadsförsamlingarna ges utökade resurser för att kunna förbättra underhållet av grönytor, buskar och träd. I framttagande av skötselplaner och i skötseln av grönytor ska främjande av biotopvärden särskilt uppmärksammas. När maskiner byts vägs även bulleraspekterna in. Samråd med trafikkontoret fortsätter för att om möjligt hitta lösningar för att minska trafikbullret på stadens begravningsplatser.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ska öka. Bullret ska minska.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byte av bevakningsanläggning vid Skogskyrkogården	2015-01-01	2018-12-31	
 Byte av Tujahäckar vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2015-12-31	
 Åtgärdsplan buller	2015-01-01	2015-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Nämnden erbjuder också ett stort utbud av olika typer av planteringsavtal och gravskötsel.

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religiös eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder mm. Så långt det är fysiskt möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och så kallade borgerliga förrättningar. Genom ett statligt reglerat clearingsystem har stockholmare även möjlighet att gravsättas på andra platser i Sverige. På samma sätt har även icke stockholmare möjlighet att i mån av plats gravsättas på stadens begravningsplatser. Vi utreder behovet av ytterligare gravskick som en kistminneslund vid Sandsborgskyrkogården och att inrätta nya kvarter med kammargravar. Utbyggnader av nya askgravlundar och askgravplatser pågår bland annat vid Bromma kyrkogård. En ny askgravlund vid Galärvarvskyrkogården tas i bruk under sommaren.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller en mångfald av gravskick. Den enskilde ges ett gott bemötande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ny askgravlund vid Galärvarvskyrkogården	2015-01-01	2015-12-31	
 Utredning kammargravar.	2015-01-01	2015-12-31	
 Utredning kistgravlund vid Sandsborgskyrkogården	2015-01-01	2015-12-31	
 Utvidgning av Bromma kyrkogård med urngravar, ny askgravlund och askgravplatser.	2012-10-01	2015-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

Nämndmål:

Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

● Uppfylls helt

Beskrivning

Efter drygt 70 år är det angeläget att planera för en renovering av Skogskrematoriet inklusive kapell. Krematorieverksamheten har flyttat till det nya krematoriet på Skogskyrkogården. Kylrum, kisthissar etc. skall dock användas som tidigare. En förstudie pågår med teknisk och antikvarisk expertis som ska ge svar på behov, antikvarisk metodik, tidplanering, logistik och kostnader.

Den kulturhistoriska inventeringen av stadens begravningsplatser pågår. En värdering av materialet med förslag till bevarandeplan kommer senare att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande.

Innerstadsförsamlingarnas kulturarv och församlingarnas ansvar för detta ska särskilt lyftas fram i den dialog som förs kring de bidrag som nämnden ger till 12 innerstadsförsamlingar som själva sköter sina kyrkogårdar på uppdrag av kyrkogårdsnämnden.

I budgeten har avsatts medel för renovering av gamla gravmonument med 1,0 mnkr. Arbeten sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Renovering av trappor och murar får hög prioritet under året. Arbetet med Sandborgskyrkogårdens mur mot Sockenvägen fortsätter. Vid Spånga kyrkogård renoveras murar och vid Brännkyrka kyrkogård sker upprustning av terrasser. På Skogskyrkogården genomförs upprustningar av Gunnar Asplunds trappa, Sigurd Lewerentz trappa, murar och urnnicher vid kv. 38 intill krematoriekapellen. Även ca 1 km av Skogskyrkogårdens 3,6 km långa bogårdsmur kommer att renoveras och få nya kröntäckningar. Upprustning av murar vid kv. 38 på Skogskyrkogården har visat sig vara betydligt mer omfattande än vad som planerats. Därför kommer endast delar av renoveringen genomföras i år. Murarna intill Uppståndelsekapellet som också är en del i detta projekt kommer därför att åtgärdas först 2016.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att de fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Artregistret är ett verktyg som hjälper till med katalogisering och prioritering av trädvårdsinsatser under året. Under 2015 kommer fortsatt bekämpning av den holländska almsjukan att prioriteras. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning bland annat på almar på Norra begravningsplatsen. Ett samarbete pågår med stadens trädansvariga och Solna stad för

att göra gemensamma insatser mot almsjukan och andra trädssjukdomar.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna och där också platsernas värdefulla kulturmiljöer kan lyftas fram och synliggöras. Vid allhelgonahelgen beräknas ca 125 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen, guidningar och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Ett vårdat, mer tillgängligt och mer attraktivt kulturarv

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Systematisering av ritningar och annat arkivmaterial	2015-01-01	2016-09-30	
 Renovering av gravvårdar	2015-01-01	2018-12-31	
 Renovering av Sandsborgskyrkogårdens mur	2014-06-30	2015-12-31	
 Upprustning av kulturmiljön på innerstadskyrkogårdarna	2012-01-01	2018-12-31	
 Upprustning av murar vid Spånga kyrkogård.	2015-01-01	2016-12-31	
 Upprustning av murar, urnnisher kv 38 Skogskyrkogården	2015-01-01	2016-12-31	
 Upprustning av Skogskyrkogårdens mur	2013-04-30	2017-12-31	
 Upprustning terrasser Brännkyrka kyrkogård	2015-01-01	2015-12-31	
 Renovering av Uppståndelsekapellets murar	2015-01-01	2016-12-31	
 Upprustning av Sigurd Lewerentz trappa	2015-01-01	2015-12-31	
 Förstudie renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2014-01-01	2015-12-31	
 Upprustning av Gunnar Asplunds trappa	2015-01-01	2015-12-31	
 Upprustning av tak vid Solbaddet, Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2015-12-31	

Nämndmål:

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 ett UNESCO-världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en nyligen reviderad och framtagna förvaltningsplan som överlämnas av Riksantikvarieämbetet till UNESCO. Världsarvsrådet har utökats och där ingår representanter från kyrkogårdsförvaltningen, länsstyrelsen, Stockholms stadsmuseum, stadsträdgårdsmästaren och stadsarkitekten. Världsarvens gränser och buffertzoner utreds och beslut kommer att fattas av kommunstyrelsen för vidare beredning av Riksantikvarieämbetet inför överlämnande till UNESCO för beslut.

Världsarvet bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till

"sitt" världsarv är en viktig del i UNESCO:s strävanden att medvetandegöra världsarven - både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. En överenskommelse för perioden 2014-2016 är tecknad mellan parterna.

Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar, säsongsöppet Visitors Center och webbplatsen. Webben www.skogskyrkogarden.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket, den hjälper till vidare kunskap och erbjuder kartguider på åtta språk. Webbplatsen ska under 2015 läggas in i stadens gemensamma tekniska plattform. Audioguider tas fram för att förbättra tillgängligheten och kunskapen om världsarvet.

FN-dagen kommer att uppmärksammas med evenemang som syftar till att uppmärksamma världsarvet i en internationell kontext.

Förväntat resultat

Tydliggörande av gränsdragningar och buffertzoner. Ökad medvetenhet om världsarvet och dess värden. Ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv		65 %		66 %		2015
Analys Indikatorn följs upp en gång per år i november månad						
 Ökning av antalet besökare på världsarvets Skogskyrkogårdens hemsida				5 %		2015
Analys Övergång till stadens hemsida sker under året.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utredningar av Skogskyrkogårdens gränser och buffertzon	2014-01-01	2015-06-30	
 FN-dagen 24 oktober	2015-09-01	2015-10-24	
 Utveckla ett program för hållbar turism	2015-01-01	2015-12-31	
 Framtagande av audioguider	2015-01-01	2015-12-31	
 Underhåll av världsarvsutställningen	2015-01-01	2015-06-30	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Elanvändning per kvadratmeter				70 kwh/kv m	32 kWh	2015

Nämndmål:

Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska

 Uppfylls helt

Beskrivning

Krematorierna ska ha hög driftsäkerhet och utsläpp ska med god marginal understiga uppsatta riktvärden. Under 2015 genomförs satsningar på ytterligare energieffektiviseringar genom konvertering av uppvärmningssystem i eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer. Under 2015 kommer arbetet fortsätta kring att hitta bättre källsorteringslösningar. Angeläget är också att vid utbyte av fordon och maskiner välja miljöanpassade sådana. Eventuell ska en el/hybridbil införskaffas. Fler perennalternativ samt isbegonior och penséer odlade enligt KRAV:s principer finns numera som alternativ vid val av plantering när gravrättsinnehavare erbjuder skötselavtal. Ca 90000 isbegonior och 45 000 penséer har beställts för utplantering under 2015. Begravningsplatserna har ofta ett rikt djur och växtliv med höga biotopvärden. Skötselplanerna på begravningsplatserna tar hänsyn till den biologiska inventeringen som genomfördes 2012. Bland annat följs en särskild skötselplan för näckrosdammen på Skogskyrkogården som härbärgerar den större vattensalamandern. Bikupor finns på flera av begravningsplatserna och 2015 utökas antalet bikupor på Skogskyrkogården. Honungen som produceras där ska också finnas till försäljning på Visitors Center.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp, minskad energianvändning och ökad biologisk mångfald på våra begravningsplatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Konvertering till vattenburen fjärrvärme Sandsborgsexpeditionen	2015-01-01	2015-12-31	
 Utbyte till LED ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2018-12-31	
 Utveckling och införande av nytt avfallssorteringskoncept	2015-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Värmepump Sandsborgskapellet	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid ekonomibyggnad Hässelby begravningsplats.	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid ekonomibyggnader Bromma kyrkogård	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid ekonomibyggnader Strandkyrkogården	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid Hässelby kapell	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid Klockarbacken, ekonomibyggnad vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2015-12-31	
 Värmepump vid Myrbaddet, ekonomibyggnad vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2015-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är hållbara

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elbilar	10 %	10 %		10 %	10 %	2015
  Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2015
  Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon		90,39 %	85 %	85 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår 1 2015

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel dubbdäck	0 %	0 %		0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2015

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster mm. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar på ett bra sätt för att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och så att inga misstag sker. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med Stockholms läns landsting och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med att ta fram förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Förväntat resultat

Att levererade tjänster ska ha hög kvalitet, att inga avvikelser sker. Att ge förutsättningar för att tiden mellan dödsfall och begravning minskar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel begravningsentreprenörer som bokar via Grabo		9,49 %		26 %		2015

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	5 st	9 st	7 st	7 st	500 st	Tertial 1 2015
Analys Förvaltningen erbjuder sju praktikplatser. Hittills har fem erbjudanden antagits av praktikanter. Under sommarsäsongen beräknas att praktikplatserna fylls.						
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi		91 st		100 st	6 700 st	2015
Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse			
  Arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter. Stadens nämnder och bolag ska medverka i denna samverkan och i arbetet med att bereda aspiranterna praktiktillfällen	2015-01-01	2015-12-31				
  Nämnderna ska möjliggöra yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter	2015-01-01	2015-12-31				

Nämndmål:

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden kommer fortsatt att bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg samt till andra personer, exempelvis personer med funktionsnedsättning, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda lärlingsplatser för olika yrkesutbildningar.

Glädjande är att antalet sommarjobb till skolungdomar kunnat utökas från 100 st. till 109 st. I samband med tertialrapport 2 kommer uppföljning att ske hur många skolungdomar som arbetade under sommaren på våra begravningsplatser.

Förväntat resultat

Att fler personer kan få arbetslivserfarenhet och därmed bli mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna lärlingsplatser och platser via AF	2013-06-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls delvis

Analys

Alla enheter har tagit fram kvalitetsgarantier för verksamheten. Dock har ingen enhet anmält intresse för att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	0 st	0 st		1 st	tas fram av nämnden	2015
Analys Alla enheter har tagit fram kvalitetsgarantier för verksamheten. Dock har ingen enhet anmält intresse för att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.						
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	91,63 %	89,37 %		100 %	100 %	Tertial 1 2015
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	91,6 %	89,4 %		100 %	100 %	Tertial 1 2015
  Nämndens prognossäkerhet T2		-2 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kyrkogårdsnämnden ska ta fram en långsiktig plan för att åtgärda det eftersatta underhållet av kapell, kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar och murar.	2015-01-01	2015-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Samtliga enhetschefer gör budgetuppföljningar med avdelningschefen. Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus är på kostnader för underhållsåtgärder samt uppföljning av investeringsbudgeten.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens.

Uppföljning av driftbudget

Driftbudget	Budget 2015	Prognos 2015
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	8,3	8,3
Begravnings- och serviceavdelningen	96,3	97,3
Tekniska avdelningen	47,4	47,4
Administrativa avdelningen	31,0	28,0
Kapitaltjänstkostnader	25,4	15,9
Summa kostnader	208,4	196,9
Intäkter		
Avgifter	14,0	14,5
Fonduttag	8,6	9,5
Övrigt	12,5	14,1
Summa intäkter	35,1	38,1
Netto	173,3	158,8

Budgeten för år 2015 utökades med 33,8 mnkr jämfört med år 2014. Budgetförstärkningen för år 2015 utgörs dels av utpekade underhålls- och renoveringsprojekt men också insatser för att höja säkerheten har prioriterats. Därutöver gavs nämnden medel för att generellt höja ambitionsnivån för underhållet.

Förvaltningen kan konstatera driftbudgeten förväntas visa ett överskott på sammanlagt 14,5 mnkr. Detta beror på att kapitaltjänstkostnaderna beräknas bli lägre än budgeterat på grund av förseningar inom investeringsprojekten. Det nya Krematoriet på Skogskyrkogården är i drift sedan sommaren 2014. Däremot har inte investeringen aktiverats och blivit en kostnad för nämnden. Detta beror bl a på grund av återstående arbeten i anläggningen.

Investeringar

Investering	Budget 2015	Prognos 2015
Järva begravningsplats	10,0	2,0
Nya krematoriet	9,0	19,0
Askgravplatser /utredning	1,5	1,0
Maskiner	3,0	3,0
Bevattning Skogen	5,0	5,0
Bromma utbyggnad	2,5	2,5
Övrigt energi	4,0	2,5
Summa	35,0	35,0

Direkt efter sommaren kommer taket på det Nya Krematoriet på Skogskyrkogården att läggas om som en skyddsåtgärd. Nämnden kommer initialt att få bekosta denna åtgärd. Samtidigt pågår en juridisk process mot entreprenörer och konsulter. Syftet är att minimera nämndens kostnader för denna oförutsedda händelse.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Uppfylls helt

Nämndmål:

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick

Uppfylls helt

Beskrivning

En växande stad medför ökat behov av gravmark. Nämnden tillhandahåller begravningsplatser och ceremonilokaler som ska svara upp mot den enskildes behov. Det innebär att en mångfald av gravskick och ceremonier ska kunna inrymmas utifrån tillhörighet till olika trossamfund eller utifrån andra önskemål. Begränsningar finns vid vissa begravningsplatser av utrymmesskal.

Enligt begravningslagen 2 kap 2§ skall begravningshuvudmannen tillhandahålla särskilda gravplatser för dem som inte tillhör något kristet trossamfund. Kyrkogårdsnämnden har en

lång tradition av att utveckla former för gravsättning för olika grupper, exempelvis muslimer, bahaier, mandéer, hinduer, buddhister och sikher samt för olika kristna samfund exempelvis romerska katoliker och grekisk- och ryskortodoxa trosbekännare. Nämnden har också en god dialog med Judiska församlingen, Katolska församlingen och Stiftelsen Stora Sköndal i Stockholm som alla bedriver enskild begravningsverksamhet.

Planeringen för en ny begravningsplats på Järvafältet fortsätter. Begravningsplatsen ska ge utrymme för en mångfald av gravskick samtidigt som viktiga natur- och rekreationsvärden inom kulturreseptatet kan behållas och även förstärkas. Platsen ska fungera långsiktigt för de behov som finns i en växande stad. Samråd med representanter från olika trossamfund sker parallellt med planeringen. Under året sker utställning av detaljplanen inför antagande av detaljplanen. Planeringen utgår från att utbyggnaden kan ske etappvis och den första utbyggnadsetappen kan tidigast börja byggas under 2018.

Förväntat resultat

Ökat utbud av service genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser. Planering för en ny begravningsplats vid Järva pågåar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planering för en ny begravningsplats på Järva friområde	2008-09-01	2016-01-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex		76		82	82	2015
  Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid		100 %		100 %	100 %	2015
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats					100 %	2015
  Ledarskapsindex				75	78	2015
  Motivationsindex				80	82	2015
  Sjukfrånvaro	4,5 %	4,2 %	4,4 %	4,4 %	4,4 %	Tertial 1 2015
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,1 %		2 %	2 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2015
  Styrningsindex				80	82	2015

Nämndmål:

Kyrkogårdsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla medarbetare ska bidra till att skapa en attraktiv arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro. Jämställdhets- och mångfaldsfrågor ska fortsatt ha hög prioritet. Medarbetare och chefer erbjuds kompetensutveckling.

Förväntat resultat

En attraktiv arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ledarskapsutveckling	2015-01-01	2015-12-31	
 Upprustning av garage, verkstad och personallokaler på Skogskyrkogården	2015-01-01	2015-12-31	
 Upprustning av personallokaler	2015-01-01	2018-03-31	

Nämndmål:

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande av kunder och besökare.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kompetensutvecklingsinsatser genomförs under året, bland annat utbildningsinsatser riktade till krematorietekniker, kapellvärdar och kyrkogårdarbetare. Arbetsmiljön förbättras med hjälp av ombyggnader av personallokaler. Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och ska följas upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Förvaltningen har anslutit sig till SKKF:s riktlinjer för krematorieverksamheten.

En dialog och uppföljning sker inom varje avdelning kring medarbetarnas kompetensutvecklingsplaner. Chefsutveckling ska under 2015 bland annat handla om utbildning i arbetsrätt, jämställdhets- och mångfaldsfrågor. I september kommer alla chefer samt fackliga företrädare att utbildas i HBTQ frågor.

Medarbetarna har tillgång till subventionerad friskvård och under 2015 utökas möjligheterna till friskvård genom medlemskap i Simhallskortet i Stockholms stad och i STAR.

Förväntat resultat

Nöjda och kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som upplever att arbetsplatsen präglas av ett etiskt förhållningssätt		90 %		97 %		2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ubildning av förvaltningsledningen i HBTQ-frågor	2015-01-01	2015-12-31	
 Utbildning av chefer i arbetsrätt.	2014-01-01	2015-12-31	
 Utbildning av chefer i jämställdhets- och mångfaldsfrågor	2014-01-01	2015-12-31	

Arbetsmiljö

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Under året planeras för upprustning och tillgänglighetsanpassning av besökstoletter vid Uppståndelsekapellet och Skogskapellet, förtätning av sittplatser, översyn av väghinder samt målning av trappnosar. Förbättrad skyltning av begravningsplatserna, upprustning av servicestationer är också insatser som syftar till att öka tillgängligheten.

Tillgänglighetsfrågorna ska också lyftas i den dialog förvaltningen har med innerstadsförsamlingarna. Det handlar också om förbättrad information via hemsida, kundtjänst och andra kanaler. "Hitta-graven" webbplatsen är en mycket välbesökt sökfunktion och den utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande. Under året planeras att ta fram uppdaterad information och kartmaterial för handikapptoletter. Informationstavlor ska också förse med pictogram med handikapplatser, toaletter mm. Stadens program för tillgänglighet - En stad för alla- är vägledande för projekteringen av en ny begravningsplats vid Järva friområde. Möjligheten att genom audioguidning själv kunna besöka världsarvet Skogskyrkogården och Norra Begravningsplatsen skall också ses som en angelägen tillgänglighetsåtgärd.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler ska vara anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal besökare på söktjänsten "Hitta-Graven"				180 000		2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Skyltprogram - informationstavlor	2015-01-01	2016-12-31	
 Utveckla "Hitta-Graven" tjänster	2015-01-01	2017-05-31	
 Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer på Skogskyrkogården.	2015-01-01	2018-11-30	
 Upprustning av toaletter på Skogskyrkogården.	2015-01-01	2015-12-31	
 Beläggningsarbeten	2015-01-01	2017-12-31	
 Lägre höjd på häckar	2015-01-01	2018-12-31	
 Målning av trappnosar	2015-01-01	2015-12-31	
 Möbleringsprogram - förtätning, nyproduktion	2015-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Samråd med intressegrupper och en effektiv synpunktshantering är vägledande för utvecklingsarbetet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har ett gott samarbete med många aktörer och företagare inom begravningsbranschen. Detta sker i olika samverkansorgan och är vägledande för utvecklingsarbetet. Dessutom hanteras många synpunkter från enskilda gravrättsinnehavare och besökare. Även andra aktörer som Stockholms läns landsting och olika trossamfund och dess företrädare är viktiga intressenter beträffande den service som förvaltningen erbjuder. Vid utvecklingen av servicen och vid nyanläggningar sker samråd och dialog i olika former, exempelvis finns en interreligiös grupp som följer arbetet med en ny begravningsplats på Järnafältet.

Förväntat resultat

Färre antal klagomål. God samverkan med aktörer inom begravningsverksamheten i Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår		100 %		100 %	tas fram av nämnd/styrelse	2015

Synpunkter och klagomål

Eftersom som stor del av verksamheten är säsongsbunden sker redovisning av synpunkter och klagomål i tertialrapport 2 och i verksamhetsberättelse.